

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ JEAN LIGARD

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΓΚΡΑΝΤ-ΜΑΖΥΡ

Β'.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΑΣ συνάδισε ως τον πύργο ένα χωριατόπουλο, το όποιο, αφού ξεφόρτωσε απ' το μούλαρι του τα για τρεις μέρες — όσες θά μέναμε στον πύργο — τροφήμα μας, το καθάλλεγε κατόπι κι έφηνε τρεχάλα για το κοντινό χωριό του, φοβισμένο γιατί τόπιανε ή νύχτα στην καταραμένη περιφέρεια του πύργου μας...

... Ο επιστάτης μας 'Αντωνίνος μās δέχτηκε γεμάτος χαρά, μās έκανε το τραπέζι στο σπιτάκι του, και βάραν 11 ή ώρα όταν, φεύγοντας από κεί, φτάσαμε κι' οι τρεις μας μπρός στην έξωτερική πόρτα του πύργου... Στόν κατακάθαρο σόδαρο έλαμπε δόλολαμο το φεγγάρι. Καληνυχτίσαμε τόν 'Αντωνίνο και ξεκλειδώσαμε τη βαρειά εξώπορτα, ενώ ο «μ α κ α ρ ί τ η ς» πατέρας μου τούλεγε νάβη τα ξημερώματα και νά χτυπήση δυνατά τα χοντρά παραθυρόφυλλα της σάλας μας, ώστε νά ξυπνήσουμε έγκαιρώς για τού κνήγη...

ΣΕΙΣ.— Έίχατε σκυλιά μαζί σας;...

ΕΓΩ.— Μάλιστα, κύριε άναγκιτά... Δυό υπέρτοχα ρομακιά κι' άκούραστα λαγωνικά, γερμανικιάς αίσους... Μπήκαμε ύστερα στον θεοσπόντινο διάδρομο του πύργου, κλείσαμε την εξώπορτα με όλες τις άμπαρες της και τις κλειδαριές της, γερά και προφυλακτικά, κι' έχοντας τού κερι μās άναμμένο, τρώδηξμε για τή σάλα. Μόλις μπήκαμε εκεί, άκολουθούμενοι απ' τά σκυλιά μας, κλείσαμε πίσω μας τή βαρειά πόρτα της, τήν άμπαροκλειδώσαμε στερεά κι' αυτή, κι' έπειτα, άνάβοντας έπάνω στο τραπέζι της σάλας Β—Β κεριά, άκουμητήσαμε σέ μιά άκρη του τραπέζιού τά όπλα και τις προμήθειές μας...

... Καθήσαμε άντικρυστοί κατόπι σέ δυό καρέκλες, άνάγαμε τις πίτες μας και μιλούσαμε χαρούμενα με τόν πατέρα μου για τήν άδριανή άπόλαυσι του κνηγιού μās...

... Έκεινή τή στιγμή δυό άπαίσια, λυπητερά ούχλιαύματα τόν σκυλιά μας, μās έκαναν ν' άνατριχιάσουμε κι' οι δυό!...

... Τά δυό σκυλιά μας, τά όποία είχαν ζαρώσει σέ μιά μακρυνή γωνία της σάλας, είχαν ταναχθεί τώρα όρθια, ούχλιαζαν πένθιμα και φρενιασμένα κι' έτρεξαν άμέσως και τά δυό μπροστά στην κλειδομένη πόρτα τού διαδρόμου.

... Έκει σταματήσαν, άνατριχιασμένα απ' τού κεφάλι τους ως τήν άκρη της ούρας τους, κάφωσαν στην πόρτα έπάνω τά άγριεμένα και φλογερά μάτια τους και γαυρίζαν δαιμονιώδως, σαν νά ήταν κ α π ο ι ο ς έξω στο διάδρομο, πίσω απ' τήν πόρτα μας αυτή!...

... Και όχι αυτό μονάχα. Άλλά φαινόταν σαν αυτός ό «κάποιος», ό άόρατος κι' άσύλληπτος, νά τά φοβέριζε πότε-πότε και νά ξάμωνε άπάνω τ ο υ ς νά τ ά χ τ υ π ή σ η, γιατί τά δυό σκυλιά μας κάθε τόσο άπισθοχωρούσαν τρομαγμένα, γαυρίζαν πιό δυνατά, κι' έπειτα, παίρνοντας φόρα πάλι, ξανακνηνόντουσαν στην πόρτα και τήν έξυαν τρομερά με τά δυνατά του νύχτα, σαν νά θέλαν νά τήν κομματιάσουν, άνοιγοντας συγχρότως τά σαρόνια τους και φροβερίζοντας τόν άόρατο έχθρό με τά πελώρια και σουβλερά τους δόντια!...

... Ο πατέρας μου έγινε κερνός σαν τού κερι κι' έγώ πάλι έννοιωθα τά πόδια μου νά λυγίζουν απ' τή φοβή... Άρπάξαμε τά δειανά μας άμύλητοι, χώσαμε στη μιά κνήμη ένα φουτίγγι με σφαίρα νικηλομένη, στην άλλη κνήμη ένα φουσίγγι με σκάγια χοντρά κι' άκολουθήσαμε τά σκυλιά μας, τά όποία διαρκώς ριχνόντουσαν στην πόρτα και διαρκώς πάλι άπισθοχωρούσαν με φοβή...

... — Κάποιος είνε άπόξω, μουρούρισε δειλά ό πατέρας μου...

... — Ίσως, άπάντησα έγώ... Αύτ ή λέξι μόνο μπόρεσα νά βγάλω απ' τού λαγύρι μου... Κύντα τόν πατέρα μου και με κύντασε κι' έκείνος... Στά μάτια μου και στά μάτια του έλαμπε ή τρομάρα ή άνείπιση δυό φτωχών πλαιοπίτων, μπρός στό μυστήριο τού 'Υπερφυσικού, τού άσύλληπτου για τά άδύναμα υναλά μās... Έκεινή τήν ώρα μās δάγκανε ό θρύλλος τού βενυόλακα, τού πατροκτόνου, τού όποίου ή ψυχή πλανιόταν περισσότερο άπό έναν αίωνα, κάθε μεσάνυχτα, μέσα στα χαλάσματα και

Είχαν ταναχθεί όρθια κι' ούχλιαζαν πένθιμα και φρενιασμένα...

στις μούχλες τού άκατόικητου έκείνου πύργου του...

... — Τράβα τις άμπαρες της πόρτας, μουρούρισε ό πατέρας μου, και ξεκλειδώσε προφυλακτικά τις κλειδαριές... Η πόρτα άνοιξε πρós τά μέσα... Άνοιξε τήν άπότομα κι' έμα πλώω της, έγώ ό άντικρυ της, με τού όπλο στο χέρι μου, θά ύποδεχτώ τόν... έ χ θ ρ ό...

... Άφθονος ιδρώτας μούσκενε τού πρόσωπό μου κι' έτρεχε σαν αλάμι πίσω απ' τ' αυτιά μου... Έκανα όμως άκείως όπως μού ειπε ό πατέρας μου. Άλλά τού άπότομο άνοιγμα της πόρτας δέν μās ώφέλησε καθόλου. Ο σκοτεινός, στενόμακρος διάδρομος ήταν έρημος. Δέν υπήρχε κ α ν ε α ς έκεί.

... Τά σκυλιά όμως, σαν νά τ ό ν είδαν, χύθηκαν ξοπίσω τού φρενιασμένα και τά άκολουθήσαμε κι' έμεις στον διάδρομο, με τά όπλα στα χέρια, ενώ ό πατέρας μου άρπαξε συγχρότως ένα κνητηλέρι, για νά φέγγουμε τού όρομο μās...

... Φτάσαμε έτσι μπρός στην έπίσης κλειδαμπαρωμένη εξώπορτα, στην άλλη άκρη τού διαδρόμου, δίχως νά συναντήσουμε κνήνα άπολύτως στό όρομο μās... Νιώσαμε όμως στή πρόσωπά μās ένα στιγμιαίο, ψυχρό και βρομερό φτύσμα άνέμου, λές κι' έβγαине απ' τά βάθια κάποιου τάφου...

... Τά σκυλιά μας, με τόν λαϊμό τους τενομένο, τά μάτια τους άγριεμένα και τις ράχες τους πέρα-πέρα άνατριχιασμένες, ούχλιαζαν πάλι πένθιμα και λυπητερά, όπως έπάνω στη σάλα, κι' έξυαν με τά νύχια τους τήν πόρτα!

... — Κι' ή κλειδομένης κι' ή άμπαρες είνε στη θέσι τους, μουρούρισα στον πατέρα μου. Μήπως ΑΥΤΟΣ πέρασε άνάμεσα απ' τά χοντρά θυρόφυλλα;...

... — Χμ... Μήπως ξέρω; Μά... Ίσως νά παρεξηγούμε και τά σκυλιά μας, μού φτύρισε με άχρωμη φωνή ό πατέρας μου. Ίσως νά ήταν και κανένας λοποδότης. Άνθρωπος δηλαδή με κόκκαλα και σάρκες... Για άνοιξε τήν πόρτα...

... Άνοιξα... Έξω ήταν έπίσης έρημιά... Μά τά σκυλιά τ ό ν είδαν!... Γιατί χύθηκαν έπάνω του και τόν κνηγήσαν ως τά δυό μονάκριβα δέντρα της γυμνής μπρός στον πύργο μās έκείσεως!...

... Τά άκολουθήσαμε άμέσως, με τά όπλα στα χέρια, με φρόνουμες κοντά στή δυό έκείνα δέντρα, δέν είδαμε τ ή π ο ι α στην λάμρι τού δόλολαμπου φεγγαριού!...

... Τά σκυλιά μας όμως έ ζ λ ε π α ν... Γιατί έφεραν άγριεμένα βόλιες δλόγγρα στή δέντρα, σαν νά κνηγούσαν τόν άόρατο κι' άσύλληπτο έχθρό μās, κι' άπισθοχωρούσαν πολλές φορές με φοβή, σαν νά σταματούσε άπότομα ό αντίπαλός των και νά τά προκαλούσε στήθος με στήθος!...

ΣΕΙΣ.— Μπρός, κύριε ύποκομη... Θάόρος... Γιατί σταματήσατε;... Συνεχίστε...

ΕΓΩ.— Θεέ μου!... Θεέ μου!... Μά μήπως όνειρεύομαι!... Μήπως είνε εφιάλτης;... Ίσως νάαι άνειρο κακό, ίσως νάαι και φοβική άλήθεια... Λοιπόν, κύριε άναγκιτά, για μιά στιγμή ό ύπερφυσικός και μυστηριώδης έκείνος αντίπαλός μās ώρμησε πρós τού δάσος τών πεύκων και τόν άκολουθήσαν σαν δαιμονισμένα τά σκυλιά μās... Έπί μισή ώρα τά χάσαμε άπό μπρός μās, άλλα τά περιμέναμε μπροστά στην κλειδομένη απ' έξω τώρα, για λόγους προφυλάξεως, έξώπορτα μās, όταν δέ φάνηκαν επί τέλους, ήσαν λαχανιασμένα, καταδωμένα, ξεσχισμένα και ματωμένα απ' τά άγκάθια τού πυκνού έκείνου δάσους, άλλα κ α θ η σ υ χ α σ μ έ ν α έν τ ε λ ω ς τ ό ρ α !...

... Είχαν διώξει τόν έχθρό!...

... Μπήκαμε μέσα, άμύλητοι, έγώ κι' ό πατέρας μου, κλειδαμπαρώσαμε ξανά τήν εξώπορτα, πέρασαμε τόν μακρύ κι' ύγρό διάδρομο, φτάσαμε στη σάλα μās και πάλι κλειδώσαμε άμέσως τήν πελώρια πόρτα της. Τά σκυλιά μās τριγύριζαν χαρούμενα και ίκανοποιημένα δλόγγρα μās κι' άπόφ μās έγλυψαν τά χέρια, τρώδηξαν πάλι στίς γωνίες τους και κοιμήθηκαν στο λεπτό, ψόφια απ' τήν κόουρασι, μα... ήσυχια τελείως πειλά!

... Μά έμās δέν μās κολλούσε ύπνος... Καθισμένοι μπρός στό τραπέζι μās, καπνίζαμε άρράδα, άμύλητοι και χλωμοί απ' τά μυστηριώδη έκείνα γεγονότα, όταν, για μιά στιγμή, ό «μ α κ α ρ ί τ η ς» — !!! — πατέρας μου σηκόθη-

Ο σκοτεινός στενόμακρος διάδρομος ήταν έρημος...

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΙΛΙΕ

ΚΕ'. Ρισιλιέ έκανε δτι μπορούσε για να πραγματοποιήσει και την τελευταία του φιλοδοξία, να γίνει δηλαδή πρωθυπουργός της Γαλλίας. Μά ή αντίδρασις της Ποιπαδόου ήταν μεγάλη κι' ο βασιλεύς δέν τόν εύνοοισε πια ότως πρώτα. Έτσι, στις 20 'Ιανουαρίου 1750, καταλαβαίνοντας ότι όλες του ή προσπάθειες πήγαναι χαμένες κι' ότι ο Λουδοβίκος 15ος τόν έξατατούσε, έφυγε με την καρδιά φουσκωμένη από τώ Παρίσι και πήγε στο φρένοδύ του στο Λαυγκεντόκ.

από τρεις μήνες Ξαναγύρισε στο Παρίσι. Αυτή τή φορά όμως, νοιώθοντας ότι τώ άστρο του είχε άρξισει να κλίνει προς τή δύσι του, εγκατέλειψε τώ άγέρωχο ύψος του και δειχτόταν λιό εύγενής προς όλους. Είχε λάψει πια να έλλιξη πώς θα νικούσε τήν Ποιπαδόου. Από τότε που αυτή είχε θριαμβήσει μέσα στην Αδλή, ή μεγάλης κυριεσ τής άριστοκρατίας είχαν λάψει πια ν' άρξουν στο βασίλειό. Ο Λουδοβίκος 15ος προτιμούσε τώρα τις άστές και κάθε φορά που ο Ρισιλιέ θέλησε να τόν γοητεύσει, παρουσιάζοντάς του κυριεσ τής σειράς του, είχε άποτυχία.

Κάποτε, μεταξύ τών άλλων, τού είχε παρουσιάσει και μια νέα έκθαμβωτικής όμορφιάς, τή Δίδα 'Ελί. 'Η νέα αυτή, ενδ' αλληλία, άρρεσε στον βασιλέα, μά, δυστυχώς για τόν Ρισιλιέ, ή άρετή της ήταν τση προς τή όμορφιά της. Γι' αυτό, μόλις έμαθε τόν όχι και τόσο ήθικό ρόλο που επρόκειτο να παίξει στην Αδλή, έφυγε τρομαγμένη κι' έπεισε να γίνει καλογριά.

Έπειτ' από λίγον καιρό, ο αυλικός Λέ Μπέ, έν συνεννοήσι με τόν Ρισιλιέ και τόν δούκα τού 'Αζεν, παρουσίασε στον βασιλέα μια γοητευτική νέα δεκάξή χούφτων, τή Δίδα Μουρφύ. 'Η νέα αυτή, που ήταν κόρη ένός σαπινιά, άρρεσε στον βασιλέα και τήν κράτησε κοντά του, παραμερίζοντας επί δυό όλόκληρα χρόνια τήν Ποιπαδόου. Στο διάστημα αυτό, ή καινούργια ενδοουμένη, δασκαλειμένη από τούς τρεις προστάτες της, δέν έκανε τίποτε άλλο παρά να ικετεύη τόν βασιλέα να διώξει έντελώς τήν Ποιπαδόου, τή σφρηά μαρκησίασ, όπως τήν έλεγε. Μά ο Λουδοβίκος δέν μπορούσε να τή στερηθή, γιατί, μολονότι ή Ποιπαδόου δέν τόν τραβούσε πια ότως άλλως, έν τούτοσι τόν δισαδέδαξε με τις ερωτές και τά θεάματα που ώργάνωνε καθημερινώς σχεδόν στα άνάτορα. Στο τέλος, όταν ή Διδ Μουρφύ άπόκτησε ένα παιδί μαζί του, για να τήν ξεφορτώθ, τήν πάντρεψε, κι' έτσι ή Ποιπαδόου Ξαναγινε παντρώδην.

Η Ποιπαδόου είχε από τόν σούζου τής ένα κορίτσι, τήν 'Αλεξανδρίνη, ή όποια είχε ανατραφεί σ' ένα άριστοκρατικό μοναστήρι. Πολλοί μεγιστάνες, όπως ο Σουανώ, τήν είχαν ζητήσει σε γάμο. Μά ή Ποιπαδόου δέν ενέκρινε κανένα και ρώτησε τόν Ρισιλιέ αν δέχτοταν να παντρευτή ή κόρη της με τόν γιού του, δούκα τού Φρονούα. Μά ο Ρισιλιέ, μολονότι ήξερε ότι θα κέρδιζε πολλά αν επραγματοποιείτο αυτό τώ συνοικέσιό, άπέρριψε περήφανα τήν πρότασις τής.

«Και σπρωγόμενος κι' εγώ δέν ξέρω από ποιά άποκόσμη άφορμή, πήγε γοργά τώ μονάκρω παράθυρο τής σάλας, άνοιξε διάπλατα τή χοντρά παραθυρόφυλλά του κι' έσκυψε κάτω, άνοιγοντας τά μάτια του να δη κάτι — που δέν έβλεπα εγώ — και τεντώνοντας τ' αυτιά του ν' άκούση κάτι — τώ όποιο εγώ δέν άκουγα.

... Ένας πυροβολισμός άκούστηκε έξαφνα, που μυριοαντήχησε στις μακρινές βουνοπλαγιές, καθώς και στην ψυχή μου... Μια σφαίρα τρύπησε πέρα-πέρα τώ κρανίο τού πατέρα μου... Έβγαλε ένα στεναγμό βαθύ, τάλαντεύτηκε λιγάκι... και τόν δέχτηκε νεκρό στην άγκαλιά μου... Τόν κράτησα νεκρό όλη τή νύχτα, όλομόναχος στον στοιχειωμένο ένκεινο πυργο, με τά σκυλιά μας στις γωνίες τους δίχως καν να σαλεύουν τάρα, κοιμημένα βαθειά και ήσυχα. Έτσι έμεινα ξάγρυπνος ως τώ πρωί!...

... Ναι, ως τώ πρωί, έβρασα μέσα σ' αυτά τά σατανικά, τά νολασμένα γεγονότα, τά ύπερφυσικά κι' έξωφρενικά, και όμως δέν... τρελλάθηκα!...

ΣΕΙΣ.— Έσύ ο ίδιος σκότωσες τόν πατέρα σου, κύριε όποκόμη...

ΕΓΩ.— Όχι... Για τόν Θεό, όχι!... Τόν έλάτρευα!... Δέν είχα τίποτε μαζί του...

ΣΕΙΣ.— Έσύ τόν σκότωσες, είπα, και θα στο άποδειξις στή στιγμή!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Τώ τέλος.

Τότε ο πόλεμος άρχισε άμειλίχτος μεταξύ τους και όλη ή Αδλή και όλο τώ Παρίσι παρακολούθουσε με πάθος.

Έξαφνα τότε έξεραγή καινούργιος πόλεμος μεταξύ τής Γαλλίας και τής 'Αγγλίας. Ο Λουδοβίκος 15ος δέν ήξερε ακόμα από που ν' άρξιση τις έχθροπραξίες, όταν ο Ρισιλιέ, ύποβάλλοντάς του ένα ύπόμνημα, τού άπέδειξε τετραγωνικά ότι έπρεπε ο Γάλλος να κυριεύσουν πρώτα-πρώτα τώ φρούριο Μανόν, για ν' άποκόψουν έτσι τήν επικοινωνία τής 'Αγγλίας με τήν 'Ανατολή και τή Μεσόγειο. Τής δούκισσα ντέ Λωραγκάι, ή όποια παρά τήν ώριμη ήλικία της, είχε έρωτευθεί τόν στρατάρχη παράφορα, ύποστήριξε με όλες της τις δυνάμεις τήν άποφή του.

Ώστόσο, κατόπιν εισιγήσεως τής Ποιπαδόου, ο Λουδοβίκος 15ος σκέφτηκε στην αρχή να αναθέσει τήν επιχείρησι στον πρίγκηπα ντέ Κοντί. Μά εκείνος τού ζήτησε 50,000 άνδρες, λέγοντάς του συγχρόνως ότι δέν άνελάμβανε καμιά εθνήν έν περιπτώσι άποτυχίας.

Μόλις τώ μαθε αυτό ο Ρισιλιέ, ένα βραδυ που δεινούσε στο μάγαρο τής δουράσεως ντέ Λωραγκάι, είπε με τώ λιό σίγουρο ύφος τού κόσμου, ότι αυτός με 30,000 άνδρες μπορούσε να κυριεύσει τώ φρούριο. Μεταξύ τών συνδαιτημόνων τού δεινού αυτό ήταν και μερικοί ύποπγοι, οι όποιοι έσπευσαν ν' άναφέρουν στον βασιλέα τά λόγια του. Τότε ο Λουδοβίκος 15ος είπε με τή συνθησιμένη του φινέτσα:

— 'Ο Ρισιλιέ εν' ένας Ξιπασμένος για να μιλήσει έτσι, μά είνε και άρεκά γενναίος για να μην κρατήση τόν λόγο του. Έ αναλάβη λοιπόν τήν άρχηγία.

Πράγματι δέ, τήν άλλη μέρα ώνόμασε τόν Ρισιλιέ άρχιστράτηγο τών γαλλικών στρατευμάτων.

Πειραγμένη απ' αυτή τή βασιλική εννοια, ή Ποιπαδόου άρχισε να διαδίδη παντού ότι ο Ρισιλιέ ήταν ένας φαιμαρόνος, ότι ομίζε πώς θα κυριέει εύκολα ένα φρούριο, όπως κατακτούσε μια γυναίκα, και ότι θα ήν πάβαινε. Όταν μάλιστα τής ειπαν ότι τώ Μανόν ήταν άπόρρητο, όπως τώ Γιβραλτάρ, κι' ότι ο στρατάρχης θα τελειώσει εκεί άδόξως τή στρατιωτική του σταδιοδρομία, έγινε σαν τρελλή από τή χαρά της, χωρίς να ενδιαφεράται καθόλου ότι μια άποτυχία τού Ρισιλιέ θα κατέστρεφε και τή Γαλλία.

Όταν ο Ρισιλιέ έφτασε τήν 1 'Απριλιου 1756 στην Τουλον για να συναντήση εκεί τήν εκ 30,000 άνδρων στρατιά που τού είχαν ύποσχεθεί, δέν βρήκε παρά μερικους στρατιώτες άνοργανώτους και δισσοκρημιόμενους έδώ κι' εκεί. 'Η Ποιπαδόου, βοηθουμένη από τόν αντίψηλο τού Ρισιλιέ στρατάρχη Μπέ-Ϊλ, είχε δώσει τέτοιες διαταγές, ώστε να διαλυθώ τώ στρατεύμα και να ικανοποιήση έτσι τώ μίσος της.

Μά ο ήρωας, ο όποιος ως άρχηγός στρατού ήταν άσύγχριστος, κατόχωνος με καταλήκτική ταχύτητα ν' άνασιντάξη τά μπουλούκια ένκεινα και να επιδιώσθη στα πλοία ν' ένα όργανωμένο πια στρατεύμα, κατευθύνομαι προς τή νήσο Μινόρα. Όταν έφτασε εκεί, οι 'Αγγλοι τήν είχαν ένκενώσει και είχαν χωρδίσει στο φρούριο τού 'Αγιου Φιλίππου.

'Η κατάσταση ήταν λοιπό κρίσιμη τόν Ρισιλιέ: Μπροστά του είχε ένα χοντρότατο φρούριο, προστατευόμενο από άποτόμους βράχους, πλήθος κανονιών και ισχυροτάτη φρουρά, και πίσω του τήν άγγλική μοίρα τού ναύαρχου Μισιγκ, έτοιμη να τού άποκόψη κάθε ύποχώρησι.

Στις Βερσαλλίες γελούσαν κόλας για τήν άποτυχία. Ο Ρισιλιέ ενέργησε μερικές επιθέσεις κατά τού φρουρίου, μά όλες άπέτυχαν.

Συγχρόνως έπεσε άρρωστος κι' όλη ή επιδεριμία του άρχισε να πέφτη κομμάτια-κομμάτια.

Τίποτα όμως δέν τόν πτόουσε. Και, όταν στις 19 Μαΐου έμαθε ότι ο Γάλλος ναύαρχος Γκαλλισσόνιέρ είχε νικήσι και δισσοκρημίσει τήν άγγλική μοίρα, αποφάσισε να ενεργήση άποφασιστικά.

Οι στρατιώτες του όμως, βρίσκοντας άφθονο τώ περιήρημο κρασί τής Μινόρας, μεθούσαν καθημερινώς κι' ήταν αδύνατον να πολεμήσουν έτσι. Τότε ο Ρισιλιέ, σε μια επιθεώρησι που τούς έκανε πρό τής μεγάλης εφόδου, τούς ειπε αυτά τά λόγια, τά όποια έμειναν ιστορικά:

— Στρατιώται και γρονιόδεροι, σάς διακηρύσσω ότι δσοι από σάς μεθύσουν στο έξησι, δέν θα έχουν τήν τιμή να συμμετάσχουν στή μεγάλη έφοδο που πρόκειται να δώσω αυτές τις ημέρες.

Από τή στιγμή ένκεινη κανείς δέν έπαιε λέια ούτε εια ποτήρι κρασί. Η Αδλή έντομεταξύ παρακολούθουσε από μακριά με ειφονία και με θαυμασμό τις ήρωικές προσπάθειες τού στρατάρχου. Η Ποιπαδόου ή ίδια έστειλε τώ ακόλουθο χαριτωμένο μιλλιέτο στον στρατάρχη: «Κύριε Μινόρακιέ, καλησπέρα σας. Έλπίζω ότι αυτή τή στιγμή θα σακρφαλώνετε με τά γατίσια νύχια σας στο πολυθρόνητο φρούριο. Σας συγχάωω για τις μέχρι τής στιγμής επιτυχίες σας και περιμένω ακόμα λιό ενχάρισια νέα σας. Μην ξεχαλάτε, μαζί με τήν αναγγελία τής όριστικής νίκης σας, να μου στείλετε και μερικές ποτιλίεις κρασί».

Τέλος, στις 27 'Ιουνίου 1756, ο Ρισιλιέ έδωσε τή γενική του έφοδο, αλλά γι' αυτή θα μιλήσουμε στο προσεχές.

